

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120010861
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2120010861.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. XXX, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 27.09.2022, č. k. 6T/30/2020-190, na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.09.2023 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 27.09.2022, č. k. 6T/30/2020-190 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 24.6.2019 v čase okolo 11.25 hod. v Trnave, v parku E. F. pri lávke vedúcej cez železnicu na ul. Coburgovú, si pri strome sťahol nohavice, ktoré mal na sebe, vzal do ruky svoj pohlavný úd a začal onanovať a to pred tam prítomným C. G. a jeho maloletou dcérou a následne aj pred H. I., u ktorých jeho konanie vyvolalo pohoršenie, pričom H. I. ho vyzvala, aby s tým prestal a odišiel a C. G. zavolať políciu.

Okresný súd za to obžalovanému uložil podľa § 364 ods. 1, § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd vykonal dokazovanie prečítaním výpovede obžalovaného z prípravného konania, výsluchom svedka C. G., čítaním svedeckých výpovedí z prípravného konania, a to svedkyne H. I., svedka A. J. a svedka K. C.; ďalej čítaním listinných dôkazov, z nich predovšetkým: aktuálne lustrácie na obžalovaného (odpis registra trestov, centrálna evidencia správnych deliktov a priestupkov).

Okresný súd konštatoval, že vinu obžalovaného preukazujú svedkovia G. a I., ktorí ho bezprostredne a priamo pozorovali pri úkone sexuálneho exhibicionizmu. Obžalovaný sa pri tom neskrýval, práve naopak, bez akéhokoľvek ohľadu na prítomnosť osôb v parku, vrátane maloletých detí, na verejnom priestore, počas dňa v doobedňajších hodinách, sa pred nimi sexuálne sebaaukával. Zároveň ho priami svedkovia najskôr konfrontovali, vyzvali ho, aby s tým prestal vzhľadom na miesto a čas, kedy boli v parku ďalšie osoby. Okresný súd považoval výpovede svedkov za vierohodné, obaja priami svedkovia nezávisle od seba vnímali, že obžalovaný sa v parku nachádzal a priamo pred nimi sexuálne exhiboval, dokonca aj v prítomnosti maloletého dieťaťa. Svedkovia vnímali jeho konanie pohoršujúco, vzbudil v nich aj obavy a strach, vzhľadom na celkové okolnosti a správanie sa obžalovaného pri skutku. Obžalovaného bezprostredne po príchode hliadky obaja svedkovia označili ako toho, kto pred nimi úkon sebaaukávania vykonával. Výpovede priamych svedkov podporujú aj výpovede príslušníkov policajnej hliadky, ktorí sa dostavili na miesto páchania skutku po nahlásení incidentu svedkom G. a pozorovali neobvyklé

správanie obžalovaného, pričom zjavne videli pretrvávajúce vzrušenie obžalovaného. Obžalovaný tak podľa názoru okresného súdu naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, keď sa dopustil v mestskom parku ako mieste verejne prístupnom v denných hodinách hrubej neslušnosti vo forme sexuálneho exhibicionizmu vykonávaním úkonu sexuálneho sebaukájania pred inými osobami a jeho správanie bolo v rozpore so zásadami morálky, etiky a spolunažívania medzi občanmi, pričom u svedkyne I. vzbudil pohoršenie a u svedka G. aj obavy a strach. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti okresný súd konanie obžalovaného z hľadiska závažnosti posúdil nie ako nepatrné a preto podľa názoru okresného súdu je obžalovaný za spáchanie skutku trestnoprávne zodpovedný. Z hľadiska zavinenia okresný súd dospel k záveru, že obžalovaný konal vo forme nepriameho úmyslu, nakoľko vedel, že svojím konaním ohrozuje záujem na ochrane cti a vážnosti iných osôb a bol s tým uzrozmeneý, pričom na uzrozmeneie je možné prihliadať už len z toho dôvodu, že svedkyňa I. ho upozornila, že jeho správanie nie je spoločensky a morálne akceptovateľné.

K výroku o treste okresný súd uviedol, že zistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia za trestné činy, a preto pristúpil k aplikácii § 38 ods. 4 Trestného zákona, pretože u obžalovaného prevyšoval pomer priťažujúcich okolností voči poľahčujúcim okolnostiam. Pri použití § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona prichádzalo do úvahy ukladanie trestu (v zmysle § 364 ods. 1 Trestného zákona je základná sadzba trestu odňatia slobody do 3 rokov) v rozmedzí sadzby 1 rok až 3 roky. Okresný súd tak ukladal obžalobnému trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby. Pri určovaní výmery trestu vychádzal z toho, že obžalovaný bol doposiaľ súdne trestaný a po zohľadnení okolností spáchania prečinu, ich následky, spôsob a mieru zavinenia obžalovaného, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, a osobné pomery obžalovaného je podľa názoru okresného súdu trest odňatia slobody vo výmere 1 rok primeraný a spravodlivý. Vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom obžalovaný žije a okolnosti prípadu dospel zároveň k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného výkon trestu nie je nevyhnutný, a preto okresný súd v zmysle § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu obžalovanému podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, ktorú považoval za postačujúcu na sledovanie správania sa obžalovaného a jeho schopnosť viesť riadny život.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátor vzdal práva na podanie odvolania a obhajkyňa obžalovaného sa nevyjadrila k podaniu opravného prostriedku.

Obžalovaný v zákonom stanovenej lehote podal prostredníctvom obhajkyne odvolanie, a uviedol, že ku skutku sa vyjadril počas svojho výsluchu, ktorý bol prečítaný na hlavnom pojednávaní a žiadal súd, aby z tohto výsluchu vychádzal. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku ho spod obžaloby oslobodil.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil prokurátor, a obhajkyňa obžalovaného. Verejné zasadnutie sa konalo v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného (o termíne verejného zasadnutia bol riadne a včas upovedomený a bol poučený o možnosti vykonania verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti). Prokurátor na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu žiadal odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť. Obhajkyňa navrhla napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a obžalovaného spod obžaloby oslobodiť.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená - obžalovaný, a to v lehote ustanovenej v zákone.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd pri dodržaní procesného postupu správne zistil skutkový stav veci, zákonným spôsobom vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, vykonal úplné dokazovanie a dôsledne prebral všetky dôkazy dokumentované v prípravnom konaní, takže z hľadiska dodržania zásad obsiahnutých v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku treba konštatovať, že neexistuje žiaden relevantný dôkaz, ktorý by nebol v napadnutom konaní vykonaný. Následne súd I. stupňa všetky zákonne vykonané dôkazy v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku správne vyhodnotil jednotlivo i v celom ich súhrne a tak dospel k úplným a správnym skutkovým záverom.

Okresný súd pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami obsiahnutými v ustanovení § 168 ods. 1 Trestného poriadku podrobne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčené alebo pochybné, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a tiež sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného.

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že obžalovaný spáchal skutok v rozsahu skutkových zistení napadnutého rozsudku súdu I. stupňa. Z tohto dôvodu si skutkové závery súdu I. stupňa osvojuje, a keďže sa s nimi stotožňuje, v celom rozsahu na ne ako na správne aj odkazuje.

V posudzovanom prípade podľa názoru krajského súdu vykonané dokazovanie vytvára ucelenú, ničím nenarušenú, logickú štruktúru o tom, že skutok sa stal a spáchal ho obžalovaný.

Obžalovaného, ktorý nepopiera prítomnosť na mieste činu, zo spáchania trestného činu usvedčujú priami svedkovia a to svedok C. G., ktorý vypovedal na hlavnom pojednávaní (viď bod 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku) a svedkyňa H. I., ktorej výpoveď z prípravného konania bola zákonným spôsobom na hlavnom pojednávaní prečítaná (viď bod 6. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív) sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona, a podľa ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Materiálny korektív predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie (skutok) mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin, je v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu je vyššia ako nepatrná. Stupeň závažnosti činu má zásadný význam pre rozhodnutie o základnej otázke trestného konania (otázke viny a trestu).

Kritériá, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinu, nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré boli preceňované na úkor iných. Závažnosť niektorého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom. V predmetnej veci krajský súd dospel k záveru, že obžalovaný svojím konaním uvedeným v skutkovej vete napadnutého rozsudku naplnil všetky t. j. formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Obžalovaný si musel byť vedomý, že v parku sa nachádza aj maloletá osoba

a preto okolnosti prípadu (miesto a čas) dosiahli podľa názoru krajského súdu takú intenzitu závažnosti, ktorá napĺňa i materiálny korektív stíhaného prečinu.

Pokiaľ ide o výrok o treste, k samotnému trestu je potrebné ešte uviesť, že je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchateľa a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchateľa si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchateľa. Záver súdu o možnosti nápravy páchateľa musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchateľov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchateľa a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchateľmi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchateľov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchateľa trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchateľa a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd správne u obžalovaného preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u neho zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona a žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Pri prevahe priťažujúcich okolností bolo potrebné zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, teda okresný súd obžalovanému správne ukladal trest odňatia slobody v rozsahu od 1 roka do 3 rokov.

Majúc na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská pre jeho ukládanie, dospel krajský súd k záveru, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov je trestom zákonným, primeraným a spravodlivým (prihliadnuc aj na čas, ktorý uplynul od spáchania trestného činu).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v predmetnej trestnej veci krajský súd nezistil žiadny zákonný dôvod na zrušenie či prípadnú zmenu napadnutého rozsudku, preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.